

JOSEP MARIA FLOTATS, PREMIO NACIONAL DE TEATRO

«Sóc un nen mimat pel teatre»

La carrera teatral de Flotats rep, a part d'un continuat suport popular, també els elogis de la crítica. En concret i últimament, la de Madrid no li ha estalviat elogis. El que ningú s'esperava, però, és que el Ministeri de Cultura li atorgués el Premio Nacional de Teatro d'aquest any.

Eduard Company

No era gaire el públic que el diven-
dres 31 de març, mentre esperava
al barceloní teatre del Poliorama el co-
mençament de l'obra *El misantrop*, sa-
via que feia tot just dues hores que
s'havia concedit el Premio Nacional de
Teatro, atorgat pel Ministeri de Cultu-
ra, a Josep Maria Flotats. Quan la
Companyia Flotats, exactament dotze
minuts després de les nou del vespre
—hora de l'inici de la representació—
va eixir en ple a l'escenari, gran part
del teatre va estranyar-se, i l'expecta-
ció va augmentar quan en Flotats en
persona, vestit de carrer, va demanar
excuses al respectable per «la falta de
professionalitat» que representava ha-
ver negligit la puntualitat escènica, tan
rigorosa habitualment. Flotats, visible-
ment atordit i alhora satisfet en extrem
per la concessió del premi, va comuni-
car-ho des de l'escenari i va convidar
els assistents, per a després de la repre-
sentació, a una copa de cava per
celebrar-ho. Tothom va quedar sor-
près.

—Sí —diu Flotats—, m'ha sobtat
per complet. No ho esperava. De fet,
no sabia ni l'època de l'any en què
atorgaven aquest premi. Sabia que
existia per referències. Crec recordar
que n'han donat un a la Núria Espert.
El que sé del Nacional de teatro és que
si fóssim a Anglaterra seria un equiva-
lent a posar-te un *Sir* al davant del
nom. Penso que quedaria bé fer-ne una
cosa semblant aquí, ¿no? Al capdavant
també és un regne.

—¿Què ha significat per a vostè
aquest premi?

—No ho sé, encara. No he tingut
temps per a reflexionar. Però, com tot
premi, en un principi és una conside-
ració i un reconeixement per la feina
feta. És estimulante perquè significa que
el que fas no cau en un pou buit. I tam-
bé, és clar, perquè se segueix amb aten-
ció el teu treball, i això resulta enco-
ratjador.

—¿Com interpreta que li hagin
donat el Nacional de teatro a vostè,
que només du cinc anys aquí, que és
català i que solament representa en
català?

—Crec que és una mirada atenta a
la feina realitzada fins ara. El fet que
porti sols cinc anys aquí, penso que és
el que menys importa. Duc ja molts
anys d'ofici a París. Sigui com sigui,
m'estimula perquè no el veig com un
premi sols per a mi, ja que el teatre no
és mai la tasca d'una sola persona. Sen-
se voler ser pedant, m'agradaria pen-
sar que el que més s'ha valorat ha estat
la creació d'una companyia pròpia,
amb un estil propi. Amb molta modè-

ria, d'haver creat escola. És el que més
va ressaltar, a Madrid, la crítica: el tre-
ball del vers, l'articulació, la veu. A
part, que quan vam anar a Madrid,
tant amb el *Lorenzaccio* com amb *El
Misanthrop*, va poder-se veure que no
eren uns espectacles en què començà-
vem de zero, que desgraciadament és
una de les coses que acostuma a pas-
sar en el teatre d'aquí. Per això crec
que també ens han concedit el benefi-
ci de la continuïtat, ja que en cinc anys
no es pot improvisar, i la Companyia,
a tots els nivells, es nota cohesionada,
i això és fantàstic.

—¿I el fet de representar sols en ca-
talà?

—No crec que hi hagi reticències en
aquest aspecte. Les companyies cata-
lanes són ben rebudes a Madrid. El pú-
blic madrileny és generós amb la gent
de teatre, perquè, i això fa pena dir-
ho, en relació a la d'aquí, és un públic
habituat al teatre. A nivell d'anècdota
pur explicar-te que mentre era a Ma-
drid vaig anar a una botigueta perdu-
da en un barri menestral, i l'amo de
l'establiment em va felicitar, quan em
va reconèixer, segons va dir-me, per la
manera de declamar els versos en ca-
talà. I això que aquest home era ma-
drileny de generacions —li ho vaig
preguntar—, i no entenia gens el ca-
talà.

—Hi ha qui diu que la premsa de
Madrid s'ha portat massa bé amb
vostè...

—No ho sé. Tampoc no és un pro-
blema meu. Això no puc contestar-ho.
En tot cas, el que no puc fer és can-
viar la realitat. Possiblement els matei-
xos que diuen això són aquells que van
dir que durant vint-i-cinc anys vaig ser
el nen mimat del teatre a París. I sí, re-
conec que vaig ser un nen mimat a Pa-
rís, i també aquí. Sóc conscient que sóc
un nen mimat del teatre.

—També s'ha dit que vostè es va
portar, estranyament, molt bé amb la
premsa madrilenya.

—Jo m'he portat bé amb la premsa
que s'ha portat bé amb mi. A Madrid
van ser encantadors, em demanaven les
entrevistes amb tal cordialitat que era
incapaç de dir-los que no. Em compor-
to bé amb la gent que es comporta bé
amb mi. No puc fer-hi més, m'han
educat així.

—El fet que vostè hagi dedicat el Na-
cional de Teatro a la premsa d'aquí,
¿significa que hi haurà un desgel en les
seves relacions amb els periodistes del
país?

—Bé, jo els he dedicat el premi per
agraïment. Espero que el clima de fre-
dor que hi havia fins ara canviï, i que

aquest sigui el més agradable possible.
Jo sols vull treballar en teatre, pel tea-
tre i amb la gent del teatre. De fet, en
aquest sentit, l'única cosa que m'he li-
mitat a fer sempre és a no contestar es-
crits i gairebé calúmnies que han anat
circulant sobre mi.

—Parlant de coses que es diuen so-
bre vostè, ¿quina opinió té de les de-
claracions que va fer Xavier Bru de Sa-
la, en relació al canvi de tracte que
rebia Josep Maria Flotats per part de
la Conselleria de Cultura?

—L'únic que puc contestar és que
aquestes declaracions no les he vistes
ratificades enlloc.

—¿Quines són les seves relacions ac-
tualment amb la Conselleria de Cul-
tura?

—Perfectes, en general. Com sem-
pre han estat.

—¿I amb el Ministeri de Cultura,
que ara li acaba d'atorgar el premi?

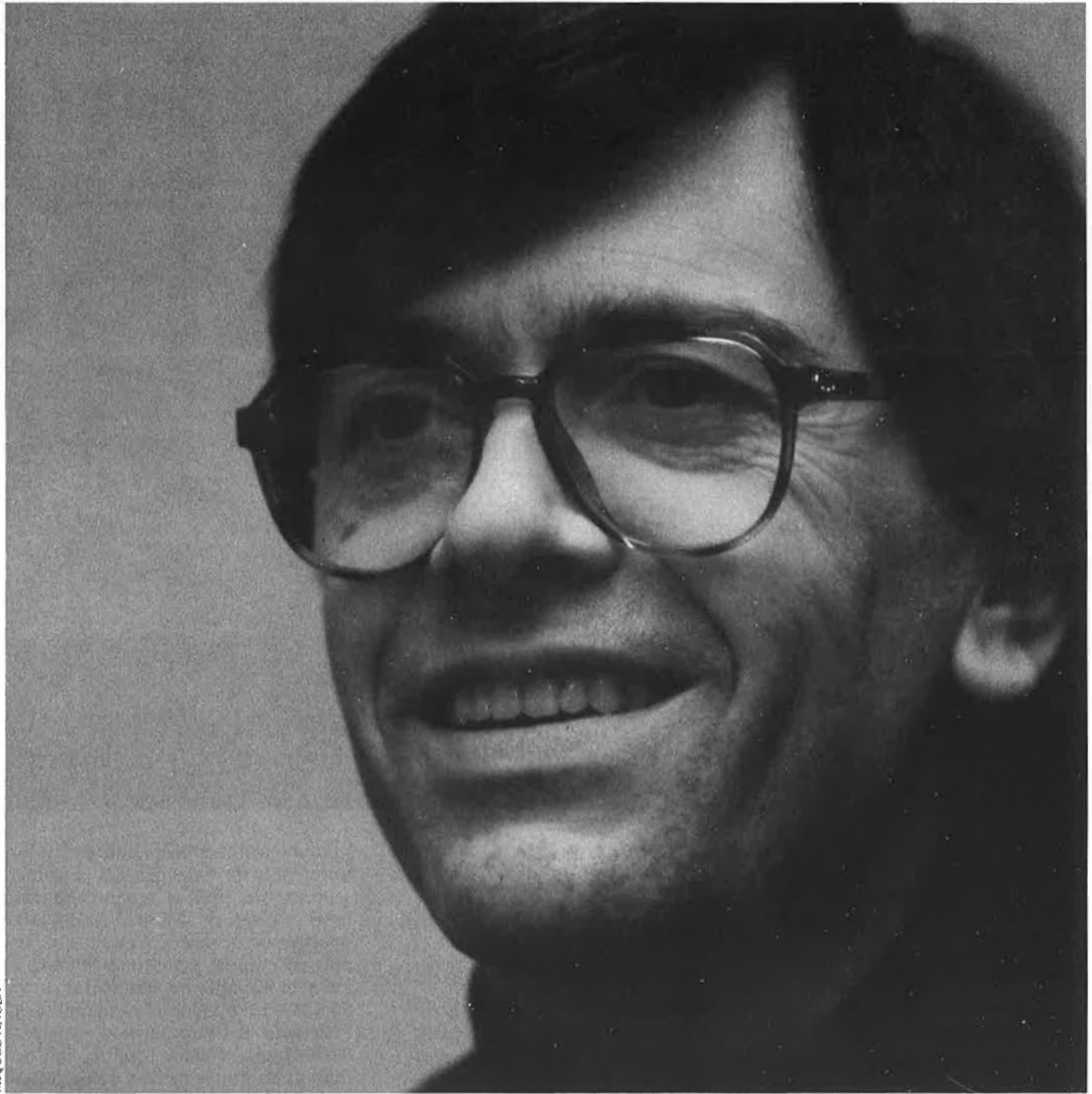
—Ara bones. Però abans del premi
sempre havien estat igualment cordials
i càlides. De fet, van ser molt bones des
que vaig representar el *Cyrano* a Ma-
drid. L'únic, que no treballa per a ells,
això és tot.

—Quan vostè va anunciar al públic
del Poliorama que acabava de ser guar-
donat, va dir en concret que li havien
donat el Premi Nacional de Teatro.
Vostè és, d'altra banda, el fundador
del Teatro Nacional de Catalunya.
Quan parla de nació, ¿a què es refe-
reix?

—Bé, potser hauria hagut de dir-ho
en castellà: «el Premio Nacional de
Teatro». Hi ha dues nacions, el que
passa... bé, si mira, jo, i sempre ho he
dit, sóc nacionalista cent per cent, din-
tre, és clar, d'una Europa sense estats,
de nacions. Però crec que aquest seria
un tema per parlar-lo amb més detall,
amb més profunditat. Quant al Teatro
Nacional de Catalunya, en sóc el fun-
dador, és cert, i el considero la meua
creació. El que no sé encara és si arri-
baré a ser-ne director.

—¿No li vénen ganes, després
d'haver-se fet amb el públic d'aquí,
d'anar a conquerir Madrid?

—Jo no conquereixo res. Senzilla-
ment he volgut fer teatre, i l'he fet a
França i aquí, i he tingut un recone-
ixement per la meua feina en tots dos
llocs. Si ho mires des d'una altra pers-
pectiva, veuràs que ningú no deixa
París per venir a fer carrera, en el camp
del teatre, a Barcelona, i tampoc a Ma-
drid. Si vaig deixar París, doncs, no va
ser per venir a conquerir res. Sols m'in-
teressa que la meua feina tingui èxit,

MIQUEL ANGLA

No vull anar a Madrid a conquerir res.

i no parlo mai de conquerir sinó de treballar. I si et refereixes a conquerir en el sentit metafòric, tot i que no m'agrada l'accepció, podria dir-te que ja he conquerit Madrid, primer amb el *Cyrano* i després amb el *Lorenzaccio*.

—Bé, doncs: ¿no li agradaria treballar a Madrid?

—No ho sé, depèn de moltes coses. Fa cinc anys que estem al Poliorama i el teatre se'ns ha fet petit. Com que no està construït encara el Teatre Nacional de Catalunya, hem decidit expandir-nos fent gires, a Europa i Amèrica Llatina. De moment, tenim el

projecte d'anar a París, Roma i Buenos Aires la temporada que ve.

—En un article, precisament publicat a *EL TEMPS*, Joan de Sagarra deia... Sí, Joan de Sagarra.

—Males lectures.

—...Deia, el crític, que semblava que a vostè l'enllaminia la idea de treballar a Madrid. La concessió del Nacional de teatro, fa la impressió que refermi aquesta hipòtesi.

—Hi ha una cosa que no s'ha entès, i és que jo no sóc de ningú. Treballe, en tinc ganes de treballar i justament allí on sóc feliç. I no estic casat enlloc ni amb ningú.

—¿I què hi ha del projecte del Teatre Nacional de Catalunya?

—Bé, la Generalitat i l'Ajuntament de Barcelona hi estan d'acord. El que passa és que hi ha problemes de conselleries, els entrebancs administratius de sempre. No obstant això, el projecte de Bofill està ja llest, i el primer presupost aprovat. Això em fa pensar que aquest any s'hi ha de posar la primera pedra. I com que l'edifici del Teatre Nacional està lligat amb l'auditori, i aquí entra el Ministeri de Madrid, són ja dos construccions, i cal una organització de l'estructura urbanística global. □